

Plukovník v.v. Miroslav Liškutin, DFC – veterán druhé světové války, pilot 312. perutě RAF

* 23. srpna 1919

PERSONÁLIE

Narodil se 23. srpna 1919 v Jiříkovicích u Brna. Letecký výcvik dobrovolník Miroslav Liškutin zahájil krátce před okupací Československa v rámci akce „1000 pilotů republiky“ a ukončil ji v červenci 1938. V srpnu 1938 byl v hodnosti vojína, pilotního žáka zařazen k 2. leteckému pluku do Olomouce, kde ve svých 19 letech absolvoval základní vojenský výcvik. Již v září téhož roku se účastnil pokračovacího leteckého výcviku na letounech Praga E-241. Do odboje odešel přes Polsko.

Společně s dalšími našimi piloty, kteří odešli do zahraničí před vypuknutím druhé světové války, nemohl být zařazen do francouzské armády, nýbrž musel vstoupit do cizinecké legie se závazkem na dobu pěti let. V srpnu 1939 se Miroslav Liškutin spolu s dalšími československými letci zúčastnil, před přeložením ke koloniálnímu letectvu, pěšího výcviku francouzské armády v rámci 1. pěšího pluku cizinecké legie v Sidi-Bel-Abbos. S létáním čs. letci znovu začali v září 1939 na letecké základně Marakech v Maroku.

V únoru 1940 se ocitl v jihozápadní Francii v Adge a po kapitulaci Francie v červnu 1940 se dostal do Velké Británie, a od října 1940 do února 1941 dokončil výcvik stíhacího pilota. V červenci až srpnu 1941 byl přeškolen na letoun Spitfire NK 1, prošel bojovým výcvikem včetně ostrých střelb. Od srpna 1941 létal u 145. britské perutě (145. Squadron, RAF Catterick) na Spitfire MK II.a.

V listopadu 1941 byl převelen k 312. čs. peruti RAF. Absolvoval celkem dva operační turnusy, tj. 400 hodin v boji proti nepříteli, čímž se zařadil mezi jedny z našich **nejvíce bojově nasazených stíhacích pilotů během druhé světové války**. V květnu 1944 s letounem Spitfire IX b. MJ 751 DU-V při útoku na nepřátelská vozidla zachytil rychlostí 520 km/h o dva topoly a jen se štěstím přistál na základně.

Účastnil se doprovodů a útočných akcí na okupovanou Evropou, vzdušných operací během „cvičné“ invaze 19. srpna 1942 u Dippe i hlídek 6. června 1944 při vylovení spojenců v Normandii. Sestřelil celkem dva nepřátelské letouny a jednu létající pumu V1, na svém kontě má i jeden pravděpodobný sestřel a dva poškozené nepřátelské stroje.

Úkolem stíhačů však nebylo jen sestřelování nepřátelských letadel, ale rovněž útoky na pozemní cíle a ochrana vlastních bombardérů. Za vynikající plnění bojových úkolů obdržel v lednu 1945 vysoké britské vyznamenání Záslužný letecký kříž (DFC – Distinguished Flying Cross) – vyznamenání za statečnost v boji proti nepříteli. Po návratu do vlasti byl leteckým instruktorem a od roku 1946 byl štafbní kapitán Liškutin zařazen na funkci pobočníka u 7. leteckého pluku v Brně-Slatině.

Po únoru 1948 byl jako většina západních pilotů, vyhozen z armády. Rozhodl se proto pro emigraci, manželku Daphne a syna Miloše poslal z Československa do Velké Británie a krátce nato

M. Liškutin, Fareham 2004

je útekem přes Rakousko následoval. Ve Velké Británii se vrátil k aktivnímu létání a znovu byl přijat do RAF [*]. Stal se instruktorem létání na wellingtonech a proudových letounech Gloster Meteor Mk 7 WH 114. V letech 1954–1956 byl velitelem letky letounů Gloster Meteor MK 7 na Kypru v Nikósii. V roce 1958 byl velitelem „A“ letky 85 AWF perutě RAF v Church Fenton. V roce 1962 odešel z armády do civilu a nastoupil do práce v britských aeroliniích C.A.T. Hamblev Southamptonu.

Po deseti letech odešel do předčasné výslužby, ale dále létal jako vedoucí pilotního výcviku civilní školy v Southamptonu. Po dvou letech přijal nabídku vedení pilotního výcviku Republiky Zambie ve střední Africe. Vyškolicel celou řadu pilotů, a také 12 učitelů létání. Navíc napsal syllabus školení pilotů podle pravidel ICAO (International Civil Aviation Organization) a s tím rovněž licenční systém pro profesionální piloty. Po návratu do Anglie odchází v 60 letech do penze a začíná se věnovat literární tvorbě. Doposud vydal dvě knihy „Letecká služba“ a „Bouřlivá oblaka“, která byla vydána i v jeho rodné vlasti.

Je nositelem vysokých vyznamenání, kromě již zmíněného britského Záslužného leteckého kříže (DFC) byl oceněn celou řadou vyznamenání, pětkrát Československým válečným křížem 1939, dvakrát medailí Za chrabrost před nepřítelem, československou medailí Za zásluhy apod.

V roce 2003 jsem se plukovníka Miroslava Liškutina mimo jiné zeptal na to, jak vnímá lásku ke své rodné vlasti: „**Jsem si jist,“** řekl mi tehdy, „**že i jiní bývalí letci řeknou, že vlastenectví bylo pro naši generaci přirozeným vyjádřením náhledu na Československou republiku a já mohu jen dodat, že jsem se cítil jako národovec pod vlivem vlasteneckého prostředí na Moravě, od svých nejmladších časů ve škole v Jiříkovicích u Brna. Byl jsem tehdy hrdý na místní lidi, kteří sloužili v čs. legiích za války v letech 1914–1918. Bratranec mého otce se vrátil po anabázi přes Sibiř až v roce 1920 s podlomeným zdravím a já vím, že to na mne mělo také vliv.**

Vlastenecká učitelka v místní škole nám v občanské nauce vysvětlila vše, co bylo nutné k chápání situace českého národa v dějinách. Zkrátka ve věku 18 let jsem šel dobrovolně k letectvu, do pilotního výcviku, připraven bránit naši republiku v blížící se válce. Tak jak se vše vyvinulo, já neměl žádné problémy s odchodem do ciziny, kde se bude bojovat za naši svobodu.“

◀ 312 perutě RAF, únor 1942

▼ Nikosia - Kypr, 1956 (Liškutina sedí uprostřed)

Poznámka:

[*] RAF - Royal Air Force, Královské letectvo. Součást britských vojenských sil, založeno v roce 1918. Za druhé světové války se účastnili bojů proti nacistické luftwaffe v rámci RAF i českoslovenští letci a letecký personál. V období 1940–1945 bylo do leteckých operací nasazeno kolem 2470 československých příslušníků letectva, z toho 374 stíhačů. Celkem padlo 480 a bylo zajato 51 mužů.

Plk. v zál. Petr Majer

